

Dosarul nr. 3ra-1026/22
2-21100840-01-3ra-05102022
Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul central (jud. Natalia Bobu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, F. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

7 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Ion Lungu, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Ion Lungu împotriva Consiliului sătesc Hlinaia, r-ul Edineț, persoană terță Vasile Cherdivară, privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă:

La 6 iulie 2021, Ion Lungu reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu s-a adresat cu acțiune împotriva Consiliului satului Hlinaia r-nul Edineț, privind anularea actului administrativ.

În motivarea cererii a invocat că, la data de 3 iunie 2021 a fost emisă decizia nr. 2/2 a Consiliului satului Hlinaia cu privire la examinarea cererii lui Vasile Cherdivară, cu posibilitatea ca Ion Lungu să-și perfecteze actele și să se permită unui grup de agricultori să dea puiet de pește iazului. Astfel, prin decizie, s-a dispus rezilierea contractului între Ion Lungu și administrația publică locală, fiindcă documentele care existau la moment nu corespundeau legii. Prin urmare, și-a exprimat dezacordul față de decizia nr. 2/2 din 3 iunie 2021, considerând-o ilegală și emisă contrar dispozițiilor legale.

La data de 15 iunie 2000, între Primăria s. Hlinaia, în calitate de „arendator”, și Ion Lungu, în calitate de „arendaș,” a fost încheiat contractul de arendă a iazului, înregistrat la moment în registrul bunurilor imobile sub nr. 1357 din 27 februarie 2003, cod cadastral 4135105999. Potrivit pct. 1.3 din contractul nominalizat, termenul de arendă s-a stabilit a fi de 25 de ani. Contractul în cauză la moment este în vigoare.

Având în vedere că Vasile Cherdivară, prin cererea înaintată, a solicitat ca Ion Lungu să-și perfecteze actele și să se permită unui grup de agricultori să dea puiet de pește iazului și nu a solicitat rezilierea contractului de arendă a iazului, consideră recurentul/reclamant că rezilierea contractului în cauză nu ține de competența Consiliului satului Hlinaia, pârâtul depășindu-și atribuțiile acordate prin lege. A mai specificat că nicio parte nu a solicitat rezilierea contractului.

Arendașul Ion Lungu și-a executat obligațiile contractuale, a achitat regulat plata pentru arendă, inclusiv și pentru anul 2020, iar drept dovadă a anexat copia bonurilor de plată.

A învederat instanței că, potrivit prevederilor legale, rezilierea operează prin declarație scrisă față de cealaltă parte. Contractul se consideră desființat din momentul în care declarația de rezoluțiune a parvenit celeilalte părți. La caz, lipsește o astfel de declarație din partea uneia dintre părți. Totodată, din actul administrativ contestat, nu este clar care anume documente la moment nu corespundeau legii, emitentul nefăcând nicio referire la lege.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a Consiliului satului Hlinaia cu privire la examinarea cererii cet. Vasile Cherdivară și încasarea din contul Consiliului satului Hlinaia a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

Prin încheierea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a dispus atragerea în calitate de persoană terță a lui Vasile Cherdivară.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț sediul Central, s-a admis acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Lungu împotriva Consiliului sătesc Hlinaia, raionul Edineț, privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a anulat decizia nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a Consiliului sătesc Hlinaia, raionul Edineț „Cu privire la cererea d-lui Vasile Cherdivară”. S-au încasat, din contul Consiliul sătesc Hlinaia, raionul Edineț, în beneficiul lui Ion Lungu, cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 4000 (patru mii) lei. Hotărârea în partea anulării deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a Consiliului sătesc Hlinaia, rn. Edineț, se consideră executată.

La 11 ianuarie 2022, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 Cod administrativ, Consiliul sătesc Hlinaia prin intermediul avocatului Vasile Istratii, a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Prin decizia din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea instanței de fond și s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 29 iunie 2022, Ion Lungu, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 26 septembrie 2022 a depus motivarea recursului.

În argumentarea cererii de recurs, recurentul a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin și instanța a interpretat eronat legea.

A indicat că, până la abrogarea deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021 de Consiliul satului Hlinaia, a trecut o perioadă de timp îndelungată, aproximativ trei luni. Cererea de chemare în judecată a fost înaintată în instanța de judecată cu două luni înainte de abrogarea deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021.

Opinează că instanța de apel se contrazice în argumentele sale, indicând inițial că cererea prealabilă la caz nu este necesară, iar ulterior – că recurentul trebuia să aștepte soluția autorității în privința cererii prealabile.

Consideră că decizia instanței de apel este neîntemeiată și dictată de concluziile și argumentele nemotivate.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 23 iunie 2022, fiind notificată reprezentantului recurentului (dispozitivul) la 27 iunie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f. d. 190). Decizia integrală a fost expediată reprezentantului recurentului la 20 septembrie 2022, de asemenea prin intermediul poștei electronice (f. d. 198)

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 16 noiembrie 2022, recursul depus de Ion Lungu, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu, a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul depus de Ion Lungu, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu, a casa integral decizia instanței de apel și a emite o nouă decizie prin care să mențină hotărârea primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu dispozițiile art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, în temeiul art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În baza art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel ca fiind contradictorie circumstanțelor cauzei, fiind rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material, cu stabilirea greșită a stării de fapt în prezenta cauză, în coraport cu normele legale ce guvernează raportul juridic litigios.

Din actele și lucrările dosarului se atestă că, la data de 15 iunie 2000, între Primăria s. Hlinaia în calitate de „arendator” și Ion Lungu, în calitate de „arendaș”, a fost încheiat contractul de arendă a iazului, înregistrat la moment în registrul bunurilor imobile sub nr. 1357 din 27 februarie 2003, cod cadastral 4135105999. Potrivit pct. 1.3 din contractul nominalizat, termenul de arendă s-a stabilit a fi de 25 de ani. Contractul în cauză la moment este în vigoare.

Vasile Cherdivară a depus în adresa Consiliului satului Hlinaia cerere prin care a solicitat ca Ion Lungu să-și perfecteze actele și să se permită unui grup de agricultori să dea puiet de pește iazului.

La 3 iunie 2021, a fost emisă decizia nr. 2/2 a Consiliului satului Hlinaia cu privire la examinarea cererii cet. Vasile Cherdivară, cu posibilitatea ca Ion Lungu să-și perfecteze actele și să se permită unui grup de agricultori să dea puiet de pește iazului. Astfel, prin decizie s-a dispus rezilierea contractului între Ion Lungu și administrația publică locală, fiindcă documentele care sunt la moment nu corespund legii.

La 6 iulie 2021, Ion Lungu reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu s-a adresat cu acțiune împotriva Consiliului satului Hlinaia r-nul Edineț, privind anularea actului administrativ.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr.2/2 din 3 iunie 2021 a Consiliului satului Hlinaia cu privire la examinarea cererii cet. Vasile Cherdivară și încasarea din contul Consiliului satului Hlinaia a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

Prin încheierea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Edineț sediul Central, s-a dispus atragerea în calitate de persoană terță a lui Vasile Cherdivară, în cadrul cauzei privind examinarea acțiunii depusă de Ion Lungu către Consiliul satului Hlinaia cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț sediul Central, s-a admis acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Lungu împotriva Consiliului sătesc Hlinaia, raionul Edineț, privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a anulat decizia nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a Consiliului sătesc Hlinaia, raionul Edineț „Cu privire la cererea d-lui Vasile Cherdivară”.

S-au încasat, din contul Consiliul sătesc Hlinaia, raionul Edineț, în beneficiul lui Ion Lungu, cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 4000 (patru mii) lei. Hotărârea în partea anulării deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a Consiliului sătesc Hlinaia, rn. Edineț, se consideră executată.

La 11 ianuarie 2022, Consiliul sătesc Hlinaia, prin intermediul avocatului Vasile Istratii, a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț sediul Central.

Prin decizia din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 15 decembrie 2021 a judecătoriei Edineț sediul Central în cauza de contencios administrativ la acțiunea formulată de Ion Lungu împotriva Consiliului sătesc Hlinaia, r-ul Edineț, privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, și s-a pronunțat o nouă decizie, de respingere a cererii de chemare în judecată.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată soluția primei instanțe, având în vedere că, la caz, sunt aplicabile, inter alia, prevederile art. 139 alin. (3) Cod administrativ, conform cărora, un act administrativ individual rămîne valabil atîta timp cît nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.

Astfel, având în vedere că, prin decizia nr. 6/5 din 10 septembrie 2021, Consiliul sătesc Hlinaia a abrogat decizia nr. 2/2 din 3 iunie 2021, emisă în baza cererii lui Vasile Cherdivară (f. d. 87), apare neviabilă, în opinia Curții de Apel Bălți, soluția instanței de fond privind temeinicia acțiunii. Or, prin cererea de chemare în judecată depusă la data de 6 iulie 2021, Ion Lungu a cerut anularea deciziei nr. 2/2 din 03 iunie 2021 a Consiliului sătesc Hlinaia, prin care s-a decis rezilierea contractului de arendă a iazului din s. Hlinaia cu suprafața de 7,18 ha încheiat la 15 iunie 2000 între Primăria s. Hlinaia și Ion Lungu. Prin urmare, adoptînd hotărârea la data de 15 decembrie 2021, instanța de contencios administrativ a dispus anularea deciziei care deja nu mai producea efectele unui act administrativ valabil. Iar scopul oricărui act administrativ constă în producerea de efecte juridice, adică crearea, stingerea, modificarea unor situații juridice. Dacă actul și-a pierdut valabilitatea prin abrogarea lui, el devine un act inexistent. Astfel, actele administrative își produc efectele juridice pînă la momentul ieșirii lor din vigoare prin modalitățile legale consacrate, cum ar fi: printr-un act de abrogare, de retractare, revocare, anulare prin dispariția obiectului de reglementare, prin hotărâre judecătorească etc.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar a conchis că actul administrativ individual contestat a încetat să mai producă efecte la momentul abrogării lui, de către organul emitent, prin decizia nr. 6/5 din 10 septembrie 2021, respectiv toate efectele acestuia au fost desființate. Prin urmare, instanța de prim nivel a dispus anularea unui act desființat, ceea ce este contrar prevederilor art. 224 alin. 1 lit. a) Cod administrativ (aplicat de instanță), care este aplicabil doar actelor administrative valabilitatea cărora este neatinsă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră greșite concluziile instanței de apel, acestea fiind rezultatul aplicării și interpretării eronate a normelor de drept material și procedural, fapt ce a generat emiterea unei decizii neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În contextul pretențiilor deduse judecării, Colegiul reține că, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) Cod administrativ, acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Potrivit art.209 Cod administrativ, (1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. (2) Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. (3) Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ.

Acest control se îndeplinește de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale

autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 10 Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 137 al Codului administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod.

În corespundere cu prevederile art. 189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 208 Cod administrativ, (1) în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Așadar, o primă problemă juridică ce se pune în prezenta speță se referă la respectarea procedurii prealabile, dat fiind faptul că instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat diferit normele indicate supra.

Astfel, instanța de fond a reținut prevederile art. 163 alin. a) Cod Administrativ, conform cărora procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliul local sau Adunarea populară a Găgăuziei.

Având în vedere că decizia nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a fost emisă de un consiliul local, Judecătoria Edineț sediul Central a considerat că procedura nu prevede calea prealabilă, constatând, în consecință, respectarea de către reclamant a termenului

de depunere a acțiunii în contencios administrativ și a procedurii prealabile, astfel încât a procedat la examinarea fondului cauzei.

Instanța de apel, pe de altă parte, cum corect a observat recurentul, s-a contrazis la aplicarea acestor norme, pe de o parte indicând că cererea prealabilă la caz nu este necesară, iar pe de altă parte - că recurentul trebuia să aștepte soluția autorității în privința cererii prealabile.

La caz, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă soluția instanței de fond, dat fiind faptul că prevederile art. 163 alin. a) Cod Administrativ sunt simple și neechivoce, urmând a fi interpretate ad literam.

Prin urmare, având în vedere că decizia nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a fost emisă de un consiliu local, nu era necesară respectarea procedurii prealabile.

În continuare, instanța de recurs va proceda la examinarea problemelor de drept sub aspectul normelor de drept material ridicate în recurs, prin prisma fondului cauzei pendinte.

Astfel, instanța constată că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil: a deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021 a Consiliului sătesc Hlinaia cu privire la examinarea cererii cet. Vasile Cherdivară.

Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală definește consiliul local ca fiind autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local.

Conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Potrivit art. 63 alin. (1) din aceeași normă, de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.

Conform materialelor cauzei, prin decizia nr. 2/2 din 3 iunie 2021 „cu privire la cererea dlui Vasile Cherdivară”, în temeiul ar. 14 alin. 2) lit. n), art. 19 alin. 3, 4, art. 20 alin. 1) și alin. 5) din Legea nr. 436-XV din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, consiliul sătesc Hlinaia a decis:

1. Se ia act de cererea dlui Vasile Cherdevară.
2. Se reziliază contractul între dl Ion Lungu și PL, fiindcă documentele care sunt la moment nu corespund legii în vigoare.
3. În caz că se va încălca legea pescuitului să fie anunțate organele de competență. (f. d. 10)

De asemenea s-a stabilit că, în baza contractului de arendă a iazului, încheiat la 15 iunie 2000 între primăria s. Hlinaia, în calitate de arendator, și Ion Lungu, în calitate de arendaș, arendatorul a transmis, iar arendașul a preluat iazul, care are o suprafață de 7,18 ha, în hotarele indicate în plan, cu destinația de înmulțire și creșterea peștilor, pe un termen de 25 ani. Acest contract a fost semnat de primarul

s. Hlinaia și arendașul Ion Lungu, semnăturile cărora au fost legalizate notarial de către notarul Alexandru Antoficiuc (f.d. 11-12).

La fel s-a constatat că Vasile Cherdivară, prin cererea înaintată, a solicitat doar perfectarea actelor de către reclamant cu permiterea unui grup de agricultori să dea puiet de pește iazului, fără a solicita rezilierea contractului de arendă a iazului, încheiat la 15 iunie 2020 între primăria s. Hlinaia în calitate de „arendator” și Ion Lungu, în calitate de „arendaș”.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată aplicabilitatea la caz a dispozițiilor art. 14 a Legii privind administrația publică locală, după cum corect a stabilit instanța de fond, conform cărora, în competența consiliului nu intră rezilierea contractului. Inclusiv la pct. 4.2 al contractului de arendă este indicat că rezilierea contractului se efectuează la înțelegerea ambelor părți, iar materialele cauzei nu denotă prezența unei astfel de solicitări de la părțile contractante, adică din partea Primăriei s Hlinaia și nici din partea arendașului Ion Lungu.

Continuând șirul logic al raționamentelor anterior expuse, instanța de recurs achiesează la concluzia instanței de fond privind depășirea, de către consiliul sătesc Hlinaia, a atribuțiilor legale la emiterea deciziei litigioase. Mai mult decât atât, în materialele cauzei lipsesc și actele premergătoare emiterii deciziei litigioase.

La fel corect a aplicat fondul prevederile art. 16 și art. 137 din Codul administrativ referitoare la dreptul discreționar al autorității publice, în coroborare cu dispozițiile art. 29 din Codul administrativ, referitoare la respectarea principiului proporționalității. La caz, Consiliul sătesc Hlinaia a omis să facă o motivare în privința scopului legitim urmărit prin măsura din dispozitivul actului administrativ adoptat, dar și în privința proporționalității.

Totodată, actul administrativ trebuie să fie motivat, clar și înțeles de părțile implicate în litigiu, să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

În consecință, cenzurând pretențiile de ilegalitate ale deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021 „cu privire la cererea dlui Vasile Cherdivară” invocate de recurentul/reclamant, instanța constată că soluția instanței de fond este justă, or, la caz, decizia contestată nu a promovat testul proporționalității, nu implică existența unui drept discreționar al autorității și nu este unul motivat în sensul art. 31 Cod administrativ.

Față de poziția procesuală a intimatului/pârât privind anularea, de către instanță, a unei decizii care nu mai produce efecte juridice, instanța de recurs constată că, la momentul intentării procedurii de contencios administrativ, actul administrativ contestat era în vigoare, producându-și efectele. Faptul că acesta nu a fost anulat în termeni utili nu este vina reclamantului, prin urmare, nu ar fi corect ca acesta să răspundă sau să suporte careva consecințe negative pentru omisiunile sau greșelile autorităților administrative.

Pentru aceste motive, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază că instanța de fond a făcut o corectă aplicare a textelor legale.

Totodată, având în vedere că la etapa aflării pe rol a prezentei cauze în instanța de judecată, Consiliul sătesc Hlinaia, prin decizia nr. 6/5 din 10 septembrie 2021 a decis abrogarea deciziei nr. 2/2 din 3 iunie 2021 „cu privire la cererea dl Vasile Cherdivară”, este legală soluția instanței de fond privitoare la faptul că hotărârea judecătorească în partea anulării deciziei Consiliul sătesc Hlinaia, raionul Edineț nr.2/2 din 3 iunie 2021 se consideră executată.

În consecință, s-a impus admiterea pretenției privind compensarea sumei de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, ca fiind subsidiară pretenției de bază, în temeiul art. 94 alin. (1) și 96 alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar argumentele invocate de recurent sunt fondate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ion Lungu, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu, și a casa integral decizia recurată, cu pronunțarea unei decizii noi, de menținere a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Ion Lungu, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu.

Se casează integral decizia din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Se menține hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț sediul Central în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Ion Lungu împotriva Consiliului sătesc Hlinaia, r-ul Edineț, persoană terță Vasile Cherdivară privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu